

Zzp-risicoscan voor opdrachtgevers

Praktische checklist voor het beoordelen en monitoren van de inzet van zelfstandigen (zzp'ers) binnen de organisatie.

Doel: het beperken van arbeidsrechtelijke en fiscale risico's bij mogelijke schijnzelfstandigheid.

1. Inventarisatie & Risicoscan

- Maak een overzicht van alle ingehuurd zzp'ers (ook via intermediairs).
- Noteer per zzp'er: duur, aard en omvang van de opdracht.
- Controleer inbedding in de organisatie, gezagsverhouding en mate van zelfstandigheid. Gaat de zzp'er de kernactiviteiten van de organisatie verrichten of is sprake van specialistisch werk?
- Gebruik een checklist of de webmodule 'Beoordeling Arbeidsrelatie' op de website van Ministerie SZW of het Toetsingskader van de Belastingdienst.
- Label elke relatie: laag / middel / hoog risico.

2. Analyse feitelijke werkwijze

- Controleer of de praktijk overeenkomt met de opdrachtovereenkomst.
- Is de zzp'er vrij om werk zelf in te delen (tijd, plaats, werkwijze)?
- Worden er instructies of toezicht gegeven door leidinggevenden?
- Gebruikt de zzp'er eigen materialen en middelen?
- Draagt de zzp'er ondernemersrisico (geen betaling bij ziekte, aansprakelijkheid bij fouten)?

3. Herzien van contracten en werkwijze

- Gebruik of actualiseer de modelovereenkomsten van de Belastingdienst (geldig tot 31-12-2029).
- Benoem een duidelijk projectdoel of resultaatverplichting.
- Zorg dat de zzp'er vervangbaar is en zelf bepaalt hoe het werk wordt uitgevoerd.
- Betaal op basis van resultaat of project, niet via loonachtige constructies.
- Vermijd personeelsstructuren zoals vaste roosters of beoordelingsgesprekken.

4. Versterken van ondernemerschap

- Stimuleer dat de zzp'er meerdere opdrachtgevers heeft. Werp geen belemmeringen op.
- Controleer aanwezigheid van KvK-inschrijving, btw-nummer, verzekeringen (voor aansprakelijkheidsdekking) en eigen marketing.
- Laat de zzp'er eigen middelen gebruiken (indien mogelijk).
- Betaal op basis van resultaat, niet tijd. Stuur geen factuur, laat de zzp'er factureren.
- Beoordeel structurele functies: zo ja, omzetten naar loondienst.

Zzp-risicoscan voor opdrachtgevers

5. Documentatie & bewijs

- Leg per zzp'er vast waarom gekozen is voor een opdrachtovereenkomst.
- Bewaar bewijs van ondernemerskenmerken (kopie KvK, btw, verzekeringen).
- Noteer risicoanalyse en herzieningsmomenten.
- Documenteer hoe gezag, inbedding en risico's zijn beoordeeld.
- Documenteer eventueel ingewonnen (extern) juridisch advies daarover.

6. Monitoring & herijking

- Voer halfjaarlijkse check uit per zzp'er.
- Controleer of de opdracht nog tijdelijk is of structureel is geworden.
- Zijn de werkzaamheden of de aansturing gewijzigd?
- Controleer hoeveel externe opdrachtgevers de zzp'er momenteel heeft.
- Pas contracten en feitelijke werkwijze aan als de zelfstandigheid afneemt.

7. Actie bij twijfelgevallen

- Bij twijfel: Schakel juridisch/fiscaal advies in. Laat dit advies altijd vastleggen.
- Overweeg herclassificatie en inrichting naar loondienst bij structureel en/of ingebed werk onder gezagsverhouding.
- Documenteer genomen maatregelen.
- Communiceer open met de zzp'er over noodzakelijke aanpassingen.

8. Communicatie & beleid intern

- Informeer leidinggevenden en HR over de (nieuwe) regels en risico's.
- Train betrokkenen in het herkennen van schijnzelfstandigheid.
- Implementeer intern beleid 'Werken met zzp'ers'.
- Stel vaste toetsingsmomenten en een escalatieprocedure in.
- Borg naleving en update / evalueer beleid jaarlijks.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met

→ www.declercq.com

Montse Rodríguez Escudero
| Advocaat & Mediator
Arbeid, Medezeggenschap & Mediation

✉ m.rodriguez@declercq.com

☎ 06 11 39 71 43